

University of Groningen

Explorations in Latin American economic history

López Arnaut, Javier

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:
2017

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

López Arnaut, J. (2017). *Explorations in Latin American economic history*. [Thesis fully internal (DIV), University of Groningen]. University of Groningen.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Samenvatting (Summary in Dutch)²⁵¹

In de laatste decennia heeft de toepassing van statistische technieken en van economische theorie het begrip van de economische geschiedenis van Latijns Amerika significant veranderd. Echter, verschillende fundamentele vragen zijn tot op heden buiten schot gebleven. Ondanks het pionierswerk van vooraanstaande economisch historici, staat het gebrek aan betrouwbaar cijfermateriaal vaak in de weg van een antwoord op die grote vragen over de geschiedenis van Latijns Amerika. Deze thesis poogt een kwantitatieve bijdrage te leveren aan de volgende vier belangrijke vraagstukken:

- Werde het fiscaal systeem in koloniaal Spaans Amerika in de periode voor 1810 gekenmerkt door een gebrek aan fiscale solvabiliteit?
- Werde de Mexicaanse Revolutie in 1910 aangemoedigd door een seculiere achteruitgang van reële lonen?
- Leidde import substitutie tot structurele verandering tussen 1935 en 1975?
- Stimuleerde institutionele verandering in Latijns Amerika een economische inhaalslag na 1970?

Wat betreft het eerste vraagstuk, **Hoofdstuk 2** bestudeert empirisch de fiscale solvabiliteit van de koloniale schatkisten van Spaans Amerika over de lange termijn van 1570 tot 1810. Het onderzoek implementeert een standaard macro-economisch model van het overheidsbudget op de historische casus van de Spaans Amerikaanse financiën. Dit is gedaan in een poging om statistisch aan te tonen hoe zulke macro-economische condities veranderden over tijd en tussen verschillende koloniën. Daarnaast vormen de nieuwe schattingen een verdere bijdrage van het onderzoek, die mogelijk is gemaakt door de fiscale gegevens van de grootste koloniale schatkisten te corrigeren voor inflatie.

De resultaten suggereren dat de fiscale ontwikkeling van de schatkisten over de lange termijn een misleiden beeld kan geven van het fiscaal functioneren wanneer geen rekening wordt gehouden met inflatie. Zodoende kan de koloniale financiën van de grootste caja in het Spaanse rijk tijdens de periode 1760-1810, Mexico City, verkeerd worden geïnterpreteerd. Dat geldt ook voor Peru, waar de totale inkomsten en uitgaven in Lima's caja worden onderschat voor het grootste deel van de zeventiende eeuw wanneer geen rekening wordt gehouden met inflatie.

Daarnaast vond er over tijd tussen de verschillende koloniale schatkisten een verschuiving plaats van fiscale solvabiliteit. Terwijl de schatkisten van Nieuw Spanje niet houdbaar bleken tijdens het Habsburgse regime genoten Peru's schatkisten wel

---

²⁵¹ I am grateful to Joost Veenstra for the translation to Dutch of this section.

een houdbare fiscale situatie. Daarentegen, tijdens de periode van ‘opvolging en overgang’ – en in tegenstelling tot Peru en Buenos Aires – bewerkstelligde de schatkist van Nieuw Spanje’s een solvabele positie. Als laatste, tijdens de periode van ‘hervorming en de Napoleontische oorlogen’ verslechterde het functioneren van de schatkisten van Nieuwe Spanje weer, hetgeen – wederom in tegenstelling tot Peru en Rio de la Plata – resulteerde in een niet houdbare positie.

Het tweede grote thema van deze thesis wordt geadresseerd in **Hoofdstuk 3**. Dit hoofdstuk biedt een kwantitatieve toets van de hypothese dat de Mexicaanse Revolutie gerelateerd was aan afnemende reële lonen. Reële lonen worden herschat voor Mexicaanse regio’s tussen 1877 en 1910. De resultaten laten zien dat gedurende deze periode lonen relatief stabiel bleven in de meeste Mexicaanse regio’s. Hoewel de loonontwikkeling divergeerde tussen regio’s en ondanks een kleine daling van lonen in de industriële sector van de regio aan de zuidkust met de Stille Oceaan, geeft de brede tendens geen blijk van dramatische verslechtering, zoals in de conventionele literatuur wel wordt geschreven. Dit toont aan dat de notie van seculiere achteruitgang in het levenspeil van arbeiders in Mexico van 1877 tot 1910 geen sterke kwantitatieve basis heeft.

Wat wel opvalt is het patroon van divergerende reële lonen tussen regio’s. De regio’s in het midden van het land en in het zuidkustgebied van de Stille Oceaan ondervonden een langzamere groei van reële lonen dan in het noorden, het noordkustgebied van de Stille Oceaan en het kustgebied van de Golf van Mexico, hetgeen leidde tot grote regionale loonverschillen. Een spanning tussen de krachten van regionale convergentie en divergentie komt aan het licht, waarin de bestaande arbeidsmarktinstuties in Mexico tot divergentie neigden te leiden, een situatie die structurele arbeidsmarktbarrières – welke de interregionale mobiliteit en de inkomensconvergentie binnen het land in de weg stonden – in stand hield.

De derde grote vraag wordt bestudeerd in **Hoofdstuk 4**. Dit hoofdstuk richt zich op één van de belangrijkste doeleinden van industrieel beleid, namelijk de ‘reallocatie’ van werkgelegenheid van traditionele naar moderne economische activiteit om de algehele productiviteit te verhogen, een ontwikkeling die breed bekend staat als *structurele verandering*. Op een gedetailleerd niveau van aggregatie maakt de analyse een empirische afweging tussen concurrerende perspectieven op productiviteit en structurele verandering tijdens de periode 1935-1975 in drie Latijns Amerikaanse landen: Mexico, Argentinië en Brazilië. De analyse toetst het bestaan van een *structurele bonus/straf* in de industrie door te kijken of er – als gevolg van handelstariefbeleid – significante arbeidsverschuivingen plaats vonden van minder naar meer productieve branches van de industrie. Hiervoor maakt de analyse gebruik van sectorale data afkomstig van officiële industriële tellingen, hetgeen nieuwe schattingen van arbeidsproductiviteit mogelijk maakt voor 1935/39, 1950 en 1975. Vervolgens wordt de bijdrage van structurele verandering aan de algehele productiviteitsgroei berekend door de toepassing van een *shift-share analysis* op de nieuw verzamelde data.

De resultaten van deze analyse leveren geen significant bewijs van structurele verandering in de industrie in deze landen tijdens de bestudeerde periode. De reallocatie

van arbeid binnen de industrie realiseerde geen extra productiviteitsbonus – voor de gehele industrie – bovenop de groei binnen individuele branches van de industrie. Het merendeel van die branches waren van nature arbeidsintensief (voedsel- en drinkwaren; textiel en kleding) en leverden traditioneel de grootste bijdrage aan de algehele productiviteitsgroei. De imports substitutie bewerkstelligde wel de ontwikkeling van een productieve ‘lichte’ industrie. Maar ondanks de overheidsbescherming van relatief complexe branches (machinebouw, transportmateriaal, en chemicaliën) met kapitaal intensieve technologieën, bleef het merendeel van de werkgelegenheid in de industrie vast zitten binnen traditionele industriële activiteiten.

Het laatste vraagstuk van deze dissertatie wordt geadresseerd in **Hoofdstuk 5**. Dit hoofdstuk onderzoekt de rol van een verzameling van verschillende instituties in het economisch inhaalproces dat zich afspeelde op sectoraal niveau. Aan de hand van een aantal indicatoren van de kwaliteit van instituties bestudeert het hoofdstuk het effect dat instituties hadden op sectorale productiviteitsgroei. De empirische analyse is gebaseerd op negentien ‘inhaal’ economieën plus de wereldleider op gebied van technologie, de Verenigde Staten van Amerika (VS).

De empirische aanpak leunt op een herschikte uitvoering van het Nelson-Phelps model van technologische diffusie. De analyse identificeert verschillende kanalen via welke de kwaliteit van instituties de sectorale productiviteitsgroei beïnvloedt. Wanneer rekening wordt gehouden met andere factoren die groei beïnvloeden, blijkt dat instituties die interacteerden met de afstand tot aan de VS een positief en significant effect hadden op sectorale arbeidsproductiviteitsgroei. Dit suggereert dat achtergestelde sectoren sneller groeien in landen met een hoogwaardige kwaliteit van instituties dan in landen met instituties van mindere kwaliteit.

Uit de empirische specificatie volgt een analyse van de uiteenlopende effecten die dezelfde instituties hebben op sectoren die ver achter lopen op de VS. De resultaten wijzen verschillende kanalen aan via welke de kwaliteit van instituties effect sorteert op sectorale productiviteitsgroei: meer vrijheid in de wetgeving, beter beschermde eigendomsrechten, vrijheid van strenge marktregulering, betere toegang tot financieel kapitaal, en een kleine doch efficiënte overheid hebben allemaal een positief effect op sectorale productiviteitsgroei, hoewel de omvang van dat effect verschilt.

Retrospectief passen de resultaten binnen de ‘Nieuwe Institutionele Economie’, waarin een prominente rol worden toegedicht aan ‘markt vriendelijke’ instituties in het productiviteitsgroei proces over de lange termijn. Echter, ondanks de rekening die wordt gehouden met land en tijd specifieke factoren blijken de schattingen gevoelig voor variaties in de landensamenstelling van de steekproef. De voorspellingen van het model hebben toepassing op het merendeel van de sectoren wanneer de steekproef bestaat uit Aziatische landen. Daarentegen wordt sectorale productiviteitsgroei in Latijns Amerika niet statistisch geassocieerd met de kwaliteit van eigendomsrechten en de mate van marktregulering; alleen in de mijnbouw en de bouwsector is productiviteit statistisch geassocieerd met de beperking van de overheidsomvang en met een betere toegang tot financieel kapitaal.

